

Sygn. akt **II AKa 188/15**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Olszewski
Sędziowie:	SA Andrzej Wiśniewski SO del. do SA Maciej Kawalko (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Karolina Pajewska

przy udziale prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Christophera Świerka

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2015 r. sprawy

S. N.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 21 sierpnia 2015 r., sygn. akt III K 104/15

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. H. C. kwotę 147,60 (stu czterdziestu siedmiu 60/100) złotych z VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze.

Maciej Kawalko Andrzej Olszewski Andrzej Wiśniewski

Sygn. akt II AKa 188/15

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Szczecinie rozpoznawał sprawę o wydanie wyroku łącznego wobec S. N., prawomocnie skazanego wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 19 maja 2009 r., sygn. akt II K 72/09, za czyn z art. 270 § 3 kk, popełniony w okresie od kwietnia 2007 r do 06 lipca 2008 r., na karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 (dwóch) lat próby, której wykonanie zarządzono postanowieniem Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 25 stycznia 2011 r., sygn. akt II Ko 2055/10,

2. Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 01 grudnia 2009 r., sygn. akt II K 707/09, za czyn z art. 178a § 1 kk, popełniony w dniu 29 września 2009 r., na karę grzywny w wysokości 30 (trzydziestu) stawek po 20 (dwadzieścia) złotych każda, którą to postanowieniem Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 19 grudnia 2011 r., sygn. akt II Ko 1633/11, w niewykonanym wymiarze 27 (dwudziestu siedmiu) stawek dziennych, zamieniono na 13 (trzynaści) dni zastępczej kary pozbawienia wolności,
3. Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 29 września 2010 r., sygn. akt II K 758/10, za ciąg przestępstw z art. 178a § 1 kk w zw. z art. 178a § 4 kk w zb. z art. 244 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełniony w dniach 03 lipca 2010 r. oraz 11 lipca 2010 r., na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 (czterech) lat próby, której wykonanie zarządzono postanowieniem Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 17 marca 2014 r., sygn. akt II Ko 392/14,
4. Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 02 lutego 2011 r., sygn. akt II K 25/11, za czyn z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 290 § 1 kk, popełniony w dniach 18-19 listopada 2010 r., na karę 3 (trzech) miesięcy ograniczenia wolności z jednoczesnym zobowiązaniem do wykonywania kontrolowanej, nieodpłatnej pracy na cel społeczny w wymiarze 24 (dwudziestu czterech) godzin w miesiącu,
5. Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 17 kwietnia 2012 r., sygn. akt II K 175/12, za czyn z art. 279 § 1 kk w zb. z art. 276 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełniony w okresie od 27 stycznia 2012 r. do 28 stycznia 2012 r., na karę 1 (jednego) roku i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 (czterech) lat próby, której wykonanie zarządzono postanowieniem Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 01 kwietnia 2015 r., sygn. akt II Ko 477/15,
6. Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 14 listopada 2012 r., sygn. akt II K 369/12, za ciąg przestępstw z art. 254a kk w zb z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełniony w dniach 07 marca 2012 r., 17 listopada 2011 r., 05 grudnia 2011 r., 07 stycznia 2012 r., 09 stycznia 2012 r., 31 stycznia 2012 r., 06 lutego 2012 r., 12 lutego 2012 r., na karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 (pięciu) lat próby, której wykonanie zarządzono postanowieniem Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 01 kwietnia 2015 r., sygn. akt II Ko 478/15,
7. Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 29 listopada 2012 r., sygn. akt II K 734/12, za czyn z art. 300 § 2 kk, popełniony w dniu 27 lutego 2012 r., na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 (trzech) lat próby, której wykonanie zarządzono postanowieniem Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 01 kwietnia 2015 r., sygn. akt II Ko 476/15,
8. Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 27 lutego 2013 r., sygn. akt III K 41/13, za ciąg przestępstw z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 286 § 1 kk, popełniony w dniach 01 października 2010 r., 21 października 2010 r., 26 października 2010 r., 04 listopada 2010 r., na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 (pięciu) lat próby, której wykonanie zarządzono postanowieniem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 08 maja 2014 r., sygn. akt III WKo 170/14 oraz karę grzywny w wysokości 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych po 30 (trzydzieści) złotych każda,
9. Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 16 stycznia 2014 r., sygn. akt II K 769/13, za czyn z art. 244 kk, popełniony w dniu 30 października 2013 r., na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 (pięciu) lat próby oraz na podstawie art. 71 § 1 kk karę grzywny w wysokości 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych po 20 (dwadzieścia) złotych każda,
10. Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 08 grudnia 2014 r., sygn. akt II K 581/13, za ciąg przestępstw z art. 244 kk, popełniony w dniach 19 lutego 2013 r., 20 marca 2013 r., 01 czerwca 2013 r., na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

Wyrokiem łącznym z dnia 21 sierpnia 2015r. (sygn. akt III K 104/15) Sąd Okręgowy w Szczecinie:

I. na podstawie art. 91 § 2 kk w zw. z art. 87 kk w brzmieniu sprzed 01 lipca 2015 r. w zw. z art. 19 ust. 1 ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw z dnia 20 lutego 2015 r. połączył karę pozbawienia wolności i karę ograniczenia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w punktach 4 i 8 w sprawach II K 25/11 i III K 41/13 części wstępnej wyroku i wymierzył S. N. karę łączną 2 lat pozbawienia wolności,

II. na podstawie art. 91 § 2 kk zw. z art. 19 ust. 1 ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw z dnia 20 lutego 2015 r. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w punktach 5, 6 i 7 w sprawach II K 175/12, II K 369/12, II K 734/12 części wstępnej wyroku i wymierzył S. N. karę łączną 2 lat pozbawienia wolności,

III. w pozostałym zakresie ww. wyroki pozostawił do odrębnego wykonania;

IV. na podstawie art. 572 kpk umorzył postępowanie co do objęcia wyrokiem łącznym wyroków opisanych w punktach 1-3, 9 i 10 w sprawach II K 72/09, II K 707/09, II K 758/10, II K 769/13 i II K 581/13,

V. na podstawie art. 577 kpk na poczet orzeczonej w punkcie I części dyspozytywnej wyroku kary łącznej pozbawienia wolności, zaliczył okres od 02 czerwca 2014r. i okres 3 miesięcy odbytej kary ograniczenia wolności przyjmując, że 1 miesiąc ograniczenia wolności równy jest 15 dniom pozbawienia wolności, czyli 45 dni pozbawiania wolności,

VI. na podstawie § 14 ust. 5 oraz § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461 j.t.) zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. H. C. kwotę 147,60 zł, w tym 23% podatku VAT, za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną skazanemu z urzędu;

VII. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Wyrok powyższy zaskarżył obrońca skazanego, wskazując zakres zaskarżenia i zarzuty:

- odnośnie pkt II wyroku w zakresie zastosowania przy wymierzaniu kary łącznej zasady asperacji, mimo istnienia podstaw do zastosowania zasadę absorpcji,

- odnośnie pkt IV wyroku w zakresie umorzenia postępowania co do objęcia wyrokiem łącznym wyroków opisanych w pkt 9 i 10 (II K 769/13) oraz (II K 581/13), mimo istnienia podstaw do warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej,

Podnosząc ww. zarzuty na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. skarżący wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zastosowania przy wymierzaniu kary łącznej (pkt II wyroku) zasady absorpcji, objęcia wyrokiem łącznym wyroków opisanych w pkt 9 i 10 wyroku i orzeczenie warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej

ewentualnie

- uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Wniesiona apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Skarżący wyrok obrońca skazanego, określając zakres zaskarżenia, wskazał na dwa zawarte w wyroku Sądu Okręgowego rozstrzygnięcia, ujęte w pkt. II i IV jego części dyspozytywnej. Pierwsze z nich, zostało zaskarżone poprzez podniesienie zarzutu rażącej niewspółmierności kary. Do tego bowiem sprowadza się wskazywanie przez

skarżącego, że orzeczona kara jest ukształtowana w sposób nieprawidłowy, bez zastosowania zasady pełnej absorpcji. W zakresie drugiego zarzutu, stanowisko skarżącego należałoby odczytać jako zarzut niesłusznego niezastosowania środka probacyjnego, co w warunkach wydawania wyroku łącznego skutkowało umorzeniem postępowania na podst. art. 572 kpk.

Analizując argumentację podniesioną w uzasadnieniu apelacji co do zarzutu z pkt. 1 jej petitum, Sąd Apelacyjny stwierdza, iż obrońca błędnie zakłada, że sytuacja rodzinna skazanego oraz opinia o skazanym z zakładu karnego przemawiają za ukształtowaniem kary łącznej pozbawienia wolności, orzeczonej w pkt. II części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku, przemawiają za zastosowaniem w sprawie zasady pełnej absorpcji. Po pierwsze postawa skazanego w okresie odbywania kary pozbawienia wolności, była przez Sąd Okręgowy dostrzeżona przy kształtowaniu kary łącznej orzekanej w pkt. II części dyspozytywnej wyroku i to na korzyść skazanego. Wskazuje na to treść pisemnych motywów zaskarżonego wyroku Sądu I instancji (str. 10 uzasadnienia), która koresponduje z treścią rozstrzygnięcia tego Sądu. Podkreślenia bowiem wymaga, że mając możliwość orzeczenia wobec skazanego w tym wypadku kary łącznej pozbawienia wolności w rozmiarze od 1 roku i 6 miesięcy do 3 lat i 7 miesięcy, Sąd Okręgowy ukształtował tę karę na poziomie 2 lat pozbawienia wolności. W istocie zatem orzekł karę łączną w wysokości zbliżonej do niższej granicy możliwego jej wymiaru, a wydatnie odbiegającej od górnej tego granicy. Zawarte zatem w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku stwierdzenia o okolicznościach podmiotowych wpływających w sposób korzystny dla skazanego na wymiar kary, nie są bez pokrycia, lecz w pełni korespondują z rozstrzygnięciem przez Sąd I instancji wydanym. W tej sytuacji, uwzględnienie eksponowanej przez skarżącego sytuacji rodzinnej skazanego czy opinii o skazanym z zakładu karnego, jako mających wpłynąć w jeszcze większym stopniu na obniżenie kary, musiałoby prowadzić do orzeczenia kary łącznej w zasadzie w wysokości równej dolnej granicy możliwego jej wymiaru, do czego jednak warunki w realiach sprawy nie zachodziły.

Sam skarżący (trafnie zresztą) przywołuje prezentowany w orzecznictwie pogląd co do warunków kształtowania kary łącznej wedle zasady pełnej absorpcji. Sąd Apelacyjny podziela pogląd sprowadzający się do stwierdzenia, że taki sposób kształtowania kary zachodzi w sytuacji wyjątkowej, gdy wszystkie czyny, za które orzeczono kary podlegające łączeniu, pozostają w bardzo bliskiej więzi czasowej i przedmiotowej. Rzeczą zaś istotną dla niniejszej sprawy jest, iż czyny, co do których kara łączna w pkt. II części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku została orzeczona, takiego kryterium nie spełniały. O ile bowiem można związek czasowy pomiędzy nimi określić jako bliski, to już pod względem rodzajowym były to przestępstwa godzące w różne dobra, bo zarówno w mienie, jak i porządek publiczny, prawa posiadacza dokumentu oraz pewność obrotu gospodarczego. Trafnie Sąd I instancji dostrzega, że czyn osądzony w sprawie II K 734/12 należał do innego rodzaju przestępstw niż pozostałe osądzone czyny, pozostające w jednym zbiegu realnym. Podkreślanie zatem w uzasadnieniu apelacji przez skarżącego, że pomiędzy kolejnymi czynami popełnionymi przez skazanego zachodzą niewielkie odstępy czasowe, to tylko jeden z aspektów wymiaru kary łącznej. A że drugi z nich, wskazany wyżej, w świetle przyjmowanych kryteriów nie przemawia za ukształtowaniem kary łącznej w sposób „zbliżony do dopuszczalnego minimum”, to argumentacja, jaką posługuje się skarżący, nie może osiągnąć postulowanego przezeń skutku.

Reasumując w sprawie niniejszej w zakresie kary łącznej orzeczonej wobec skazanego w pkt. II części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku nie sposób stwierdzić, że kara kształtowana przez Sąd Okręgowy jest rażąco surowa, ani nawet że jest surowa. Została ona bowiem ukształtowana w sposób całkowicie trafny, z pełnym poszanowaniem zasad jej wymiaru. Jej wysokość odbiega w sposób relatywnie niewielki od dolnej granicy, w jakich była kształtowana. Nie zachodziły żadne podstawy do zmiany zaskarżonego orzeczenia w tej części.

Nie było także podstaw do uznania za błędne rozstrzygnięcia Sądu I instancji o umorzeniu postępowania odnośnie orzeczenia kary łącznej obejmującej kary orzeczone w sprawach II K 769/13 i II K 581/13. Kwestionowane przez skarżącego rozstrzygnięcie wynikało z przyjęcia przez Sąd I instancji, że w odniesieniu do skazanego nie zachodzą warunki do zastosowania probacji, stąd objęcie karą łączną kar jednostkowych, z których wykonanie jednej zostało warunkowo zawieszony, nie było zasadne. Zdaniem skarżącego za warunkowym zawieszeniem wykonania ewentualnie orzeczonej kary łącznej przemawia to, że skazany na wolności nie miał „problemów z alkoholem” oraz należycie dbał o rodzinę, w miejscu zamieszkania miał dobrą opinię środowiskową. Podnosząc

takie argumenty, skarżący całkowicie pomija jednak te okoliczności, jakie legły u podstaw stwierdzenia przez Sąd Okręgowy braku warunków do stosowania probacji wobec skazanego. Zostały one przedstawione na stronie 8 uzasadnienia zaskarżonego wyroku i Sąd Apelacyjny w pełni je podziela. Dodatkowo zaś podkreślenia wymaga, że wszystkie czyny za jakie zostały orzeczone w tym wypadku kary pozbawienia wolności podlegające ewentualnemu łączeniu, to przestępstwa z art. 244 kk, a więc czyny z istoty swej polegające na nierespektowaniu wydanych wcześniej wobec skazanego wyroków sądowych. Ich popełnianie miało miejsce pomimo dobrej opinii, jaką skazany posiadał w miejscu zamieszkania i pomimo „braku problemów z alkoholem”. Rację ma w tej sytuacji Sąd Okręgowy, że z uprzedniej karalności skazanego wynika, iż nie można w stosunku do skazanego w chwili obecnej stwierdzić, iż mimo niewykonania kary łącznej, będzie on w przyszłości przestrzegał porządku prawnego. Skoro skazany popełniał kolejne przestępstwa, świadczące w sposób dobitny o braku poszanowania wcześniej wobec niego wydanych orzeczeń, mających go co do zasady skłonić do przestrzegania porządku prawnego, to nie sposób przekonująco wykazać, że aktualnie zastosowana wobec niego probacja spełniłaby cel kary. Nie było zatem podstaw by w chwili obecnej orzekać karę łączną co do skazań z wyroków wydanych w sprawach II K 769/13 i II K 581/13. Na marginesie zaś – mając też na uwadze kierunek zaskarżenia wyroku Sądu I instancji - wskazać można, że umorzenie postępowania w przedmiocie orzeczenia kary łącznej obejmującej kary jednostkowe wymierzone wskazanymi wyrokami, w istocie stwarza sytuację, w której wykonaniu podlega kara 6 miesięcy pozbawienia wolności (orzeczona w sprawie II K 581/13), nie zaś kara łączna minimum 1 roku pozbawienia wolności, którą orzec by należało jako karę łączną, stosując art. 89 § 1 kk i nie znajdując podstaw do warunkowego zawieszenia wykonania tak ukształtowanej kary łącznej. Natomiast o ile nastąpi zmiana warunków, jakie były brane pod uwagę przy dotychczasowym orzekaniu w tym zakresie (np. poprzez zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie II K 769/13), Sąd I instancji - wówczas właściwy - władny będzie na nowo analizować kwestię łączenia wskazanych kar i kształtowania co do nich kary łącznej.

Stwierdzając zatem brak podstaw by dokonać zmiany zaskarżonego wyroku na podstawie podniesionych przez skarżonego argumentów, nie stwierdzając też okoliczności podlegających uwzględnieniu przez Sąd Apelacyjny z urzędu, na podstawie art. 437 § 1 kpk orzeczono o utrzymaniu za skarżonego wyroku w mocy.

Na podstawie § 14 ust. 5 i § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej obrony udzielonej z urzędu, należało zasądzić na rzecz obrońcy skazanego kwotę 147,60 zł, w tym należny podatek od towarów i usług, z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu przed sądem apelacyjnym w sprawie o wydanie wyroku łącznego.

W zakresie kosztów sądowych orzeczono na podst. art. 624 § 1 kpk, mając na uwadze ograniczone możliwości zarobkowe skazanego i słabe jego możliwości finansowe.